

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
134/2023**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 9.5.2023 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, αντιπρόεδρο, και (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») τα μέλη: Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Γεώργιο Σαρειδάκη και Σωκράτη Τσιγλιά. Απόν το μέλος Γεώργιος Πλειός, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «OPEN BEYOND» (πρώην EPSILON TV), ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.», της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας αναφορικά με: (α) την παραπλάνηση κοινού, (β) την αρχή διαχωρισμού των οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα και (γ) την συγκεκριμενοποιημένη διαφήμιση, κατά την προβολή της εκπομπής με τον τίτλο «Αποκαλυπτικά» που μεταδόθηκε στις 2, 3, 10.12.2017 και 7.1.2018. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αρ. πρωτ. 5891, 5893, 5894/4.12.2017, 6020, 6021/11.12.2017, 6127/18.12.2017, 166/10.1.2018 και 2487/7.5.2018 καταγγελίες πολιτών.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμό 145/16.4.2021, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Αικατερίνη Κοντοπούλου και στην ειδική επιστήμονα - νομικό Ρέα Λαμπροπούλου. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 810/ΕΣ/28.9.2018 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, η Ειδική Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 288/ΕΣ/19.4.2021 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας, παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Ιωάννης Νικολόπουλος. Ερωτηθείς από τον Πρόεδρο, ο Δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 12.6.2023, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός, με το με αριθμό πρωτοκόλλου 3164/9.6.2023 έγγραφό του ζήτησε παράταση της προθεσμίας κατάθεσης υπομνήματος έως την 19.6.2023. Το αίτημα έγινε δεκτό από τον Πρόεδρο του Ε.Σ.Ρ. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 3235/13.6.2023 υπόμνημα.

Την 11.7.2023 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ευτέρπη Κουτζαμάνη - Δρίλια, αντιπρόεδρο, και (με τηλεδιάσκεψη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «epresence.gov.gr») τα μέλη: Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Γεώργιο Σαρειδάκη και Σωκράτη Τσιχλιά. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης, Ευαγγελία Μήτρου και Γεώργιος Πλειός, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω εισηγήτρια, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων. Ο άμεσος αυτός έλεγχος του κράτους έχει σκοπό, μεταξύ των άλλων, την προστασία της αξίας του ανθρώπου, την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας και την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων

που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

2. Ο Κανονισμός 2/1991 του Ε.Σ.Ρ. περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων (ο οποίος, σύμφωνα με το πρακτικό συνεδριάσεως και γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας με αριθμό 49/2003, καταργείται μόνο κατά το μέρος που αφορά σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές, ενώ κατά το μέρος που αφορά στα λοιπά ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα διατηρείται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του σχετικού κώδικα δεοντολογίας και ο οποίος -Κανονισμός 2/1991- εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση γιατί η εκπομπή έφερε ψυχαγωγικό χαρακτήρα) στο άρθρο 2 παρ. 2 ορίζει: «η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής, ακριβής και, κατά το δυνατόν, πλήρης». Το άρθρο 7 περ. α΄ του ως άνω Κανονισμού ορίζει: «μια εκπομπή στο σύνολο της δεν πρέπει να παραπλανά ή να πανικοβάλλει τους τηλεθεατές ή ακροατές, ιδίως με την απομίμηση του δελτίου ειδήσεων».

3. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1α του Ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών (όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 3587/2007 και εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 3 § 17 του Ν. 2328/1995): «Διαφήμιση κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι κάθε ανακοίνωση που γίνεται με κάθε μέσο στα πλαίσια εμπορικής, βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας με στόχο την προώθηση της διάθεσης αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων».

4. Το άρθρο 2 παρ. 1 περ. η΄ του Π.Δ. 109/5.11.2010 θέτει τον ορισμό της οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης: πρόκειται για εικόνες με ή χωρίς ήχο που προορίζονται για άμεση ή έμμεση προώθηση εμπορευμάτων, υπηρεσιών ή της εικόνας ενός φυσικού ή νομικού προσώπου που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. «Οι εικόνες αυτές συνοδεύουν ή περιλαμβάνονται σε πρόγραμμα έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος ή για λόγους αυτοπροβολής. Μορφές οπτικοακουστικής εμπορικής ανακοίνωσης συνιστούν ιδίως η τηλεοπτική διαφήμιση, η χορηγία, η τηλεπώληση και η τοποθέτηση προϊόντος». Κατά την περ. θ΄ του ανωτέρω άρθρου: «Η τηλεοπτική διαφήμιση ορίζεται ως κάθε μορφή τηλεοπτικής ανακοίνωσης που μεταδίδεται έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος ή για λόγους αυτοπροβολής από μια δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση (ΝΠΙΔ ή ΝΠΙΔ) ή φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο εμπορικής, βιομηχανικής ή βιοτεχνικής δραστηριότητας ή άσκησης επαγγέλματος, με σκοπό την προώθηση της παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων ακινήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων έναντι πληρωμής».

Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 περ. ι' του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος: «Συγκεκριαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση είναι η λεκτική ή με εικόνες παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός πάροχου υπηρεσιών, εφόσον η παρουσίαση αυτή γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά στο χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Η παρουσίαση αυτού του είδους θεωρείται ότι γίνεται σκοπίμως, ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος».

5. Κατά το άρθρο 10 παρ. 1 περ. α' του Π.Δ. 109/5.11.2010: «Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις οφείλουν να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκεκριαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις». Το άρθρο 20 παρ. 1 του αυτού προεδρικού διατάγματος ορίζει: «Η τηλεοπτική διαφήμιση και η τηλεπώληση πρέπει να είναι εύκολα αναγνωρίσιμες και σαφώς διακριτές από το συντακτικό περιεχόμενο του προγράμματος μέσω οπτικών ή/και ακουστικών ή/και χωρικών μέσων με την επιφύλαξη της χρήσης νέων διαφημιστικών τεχνικών».

6. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων συνάγονται τα ακόλουθα:

α) Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται, πλην άλλων, ότι μια εκπομπή δεν πρέπει να παραπλανά τους τηλεθεατές, ήτοι να δημιουργεί άλλη εντύπωση από την πραγματική με αποτέλεσμα να προκαλείται σύγχυση στο κοινό (ΣτΕ 4009/2014). Κάθε πάροχος περιεχομένου, στα πλαίσια της συντακτικής του ευθύνης, οφείλει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζει τη διαφάνεια και την εγκυρότητα των προσφορών και των επάθλων που παρέχονται μέσω των προγραμμάτων του. Η προστασία των καταναλωτών, δηλαδή των τηλεθεατών (άρθρο 3 παρ. 17 Ν. 2328/1995) αποτελεί ουσιώδη πτυχή του σκοπού της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (απόφ. ΔΕΕ της 18.10.2007-υπόθ. C-195/06) με αποτέλεσμα οι σταθμοί να φέρουν ευθύνη

για τυχόν παραπλάνηση των τηλεθεατών (σχετική απόφαση για παραπλάνηση κοινού Ε.Σ.Ρ. 95/2019).

β) Με στόχο την προστασία των καταναλωτών, δηλαδή των τηλεθεατών (άρθρο 3 παρ. 17 Ν. 2328/1995), οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να είναι άμεσα αναγνωρίσιμες και να διαχωρίζονται από το λοιπό πρόγραμμα (απόφ. ΔΕΕ της 17.2.2016-υπόθ. C-314/14). Σκοπός του διαχωρισμού των δραστηριοτήτων εμπορικής προώθησης από το λοιπό πρόγραμμα είναι η προστασία των τηλεθεατών από την υπερβολική διαφήμιση γιατί αυτή η προστασία αποτελεί ουσιώδη πτυχή του σκοπού της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (απόφ. ΔΕΕ της 18.10.2007-υπόθ. C-195/06).

γ) Για να υπάρχει συγκεκριμένη διαφήμιση μιας επιχείρησης πρέπει αυτή να γίνεται σκοπίμως από το ραδιοτηλεοπτικό φορέα με διαφημιστικό σκοπό και να ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά τον χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης, η δε παρουσίαση θεωρείται ότι γίνεται σκοπίμως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος.

Διαφημιστικός σκοπός μπορεί να υφίσταται και στην περίπτωση ελλείψεως αμοιβής ή άλλου αναλόγου ανταλλάγματος σε σχέση με διαφήμιση (ΔΕΕ απόφ. 9.6.2011, C-52/2010, σκέψεις 18 επόμενες), το ενδεχόμενο δε παραπλάνησης ως προς το χαρακτήρα παρουσίασης επιχείρησης εν μέσω εκπομπής, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών σε συνδυασμό με τα δεδομένα της κοινής πείρας, αναφέρεται στο ευρύ τηλεοπτικό κοινό προς το οποίο απευθύνεται η παρουσίαση (ΣτΕ 2646 και 2647/2006, 1028/2012).

Η συγκεκριμένη διαφήμιση γίνεται αντιληπτή υποχρεωτικά από τους καταναλωτές [τηλεθεατές ή/και ακροατές] που παρακολουθούν το πρόγραμμα στο οποίο είναι ενσωματωμένη δίνοντας την εντύπωση ενημέρωσης (ΣτΕ 888/2015, 4586/2015, 4977/2014, 201 και 202/2016, 1360/2017, 1424/2017, 3814/2014, 4421/2014).

Κατά την Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2004/C102/02 σχετικά με ορισμένες πτυχές των διατάξεων της Οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς Σύνορα» όσον αφορά την τηλεοπτική διαφήμιση, ένδειξη για ύπαρξη συγκεκριμένης διαφήμισης αποτελεί το γεγονός ότι ένα προϊόν προβάλλεται έντονα, όταν η παρουσίαση αυτή δεν δικαιολογείται από την άποψη των συντακτικών αναγκών της εκπομπής ή είναι το αποτέλεσμα επιρροής στο συντακτικό περιεχόμενο, για εμπορικούς σκοπούς, ή κινδυνεύει να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με το χαρακτήρα μιας τέτοιας παρουσίασης.

Ειδικότερα για τη συγκεκριμενική διαφήμιση σημειώνεται ότι το βασικότερο πλεονέκτημα της είναι ότι «...γίνεται αντιληπτή υποχρεωτικά από τους καταναλωτές [τηλεθεατές ή/και ακροατές] που παρακολουθούν το πρόγραμμα στο οποίο είναι ενσωματωμένη, η προβολή της εκτός διαφημιστικής ζώνης την καθιστά πιο ελκυστική και ευπρόσδεκτη, η δημοτικότητα της εκπομπής και των βασικών συντελεστών της προσδίδει κύρος και γόητρο στο αντικείμενο του διαφημιστικού μηνύματος ενώ προικίζεται το ίδιο το μήνυμα με αξιοπιστία. Επίσης δεν υπόκειται στους περιορισμούς χρονικής διάρκειας των διαφημιστικών μηνυμάτων και είναι φθηνότερη για το διαφημιζόμενο...»¹. Ενδεικτικές αποφάσεις σχετικά με ύπαρξη συγκεκριμενικής διαφήμισης είναι οι ΣτΕ 1478/2013, 220/2013, 1010/2013, 4404/2013, 4536/2014, 4421/2014, 4151/2015, 988/2017, 822/2018, 1792/2018, 1360/2017, 1424/2017, 2056/2017, 66/2016, 201/2016, 202/2016.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

α) Η εκπομπή «Αποκαλυπτικά» της 2.12.2017 (ημέρα Σάββατο) η οποία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «EPSILON TV» (νυν OPEN BEYOND) περί ώρα 13.40', έφερε σήμανση 2^{ης} κατηγορίας (κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση), διήρκεσε περί τις τρεισήμισι ώρες και παρουσιάστηκε από τον Μένιο Φουρθιώτη επικουρούμενο από συνεργάτες. Σε κάρτα αναγράφεται «η εκπομπή περιέχει τοποθέτηση προϊόντος». Στη διάρκειά της, η εκπομπή ασχολείται κυρίως με πρόσωπα και γεγονότα του χώρου του θεάματος και της showbiz.

Στις 13.48', ο παρουσιαστής αναφέρει «για όσους δεν ήταν στις προδιαγραφές να πάρουν το κοινωνικό μέρος από το κράτος, τα “Αποκαλυπτικά” σας έχουν εκπλήξει, γιατί 150 άνθρωποι σήμερα με τη γνωριμία με το νέο προϊόν θα διεκδικήσουν ακριβώς, όχι συγκεκριμένο ποσό δηλαδή 100, 200, 300, 500 γιατί είναι ανάλογα με τις κατηγορίες, το ποσό του κοινωνικού μερίσματος! 150 άνθρωποι θα γίνουν χαρούμενοι».

¹ Π. Σελέκος : «Ο κανόνας του διαχωρισμού των διαφημίσεων από το πρόγραμμα στη ραδιοτηλεόραση», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1997, σελ. 24 επόμε.

Στις 14.00' (ως 14.08') ο παρουσιαστής προβάλλει κρέμα προσώπου λέγοντας «...υπάρχει στο εξωτερικό, δεν υπάρχει στην Ελλάδα, είναι η μαύρη ορχιδέα...το καλύτερο συστατικό για τη γυναίκα και τον άντρα...Σε αυτό το κουτί του Santa Claus [κρατά κουτί σε σχήμα βιβλίου]...θα δείτε για πρώτη φορά στη χώρα μας την V 1969 Italia black μαύρη ορχιδέα η οποία, εκτός του ότι είναι πλούσια και θεραπευτική αντιγηραντική, έχει και το κομμάτι της αναζωογονητικής κρέμας προσώπου με βάση μαύρη ορχιδέα». Κρατώντας την κρέμα και δοκιμάζοντας την στο χέρι του, συνεχίζει «βοηθάει στη διόρθωση των σημαδιών της γήρανσης, τα εξαφανίζει άμεσα..., βοηθάει στη μείωση των ρυτίδων σε δύο μέρες, απαλύνει και εξαφανίζει τις πιο βαθιές ρυτίδες. Πρέπει να δοκιμάσετε τη μαύρη ορχιδέα..., έχεις πιο λαμπερή επιδερμίδα..., έχει υπέροχη υφή στο πρόσωπο η ορχιδέα αυτή, έχει εντατική και διαρκή θρέψη και το πρόσωπο ακτινοβολεί νεότητα..., θα δείτε τι δώρο θα σας δώσω μαζί με τη μαύρη ορχιδέα. Είναι μόνο για 250 τηλεθεατές..., εχθές μου την έφεραν και τη δοκίμασα..., κοιτάζτε πώς θα αλλάξει η επιδερμίδα στο χέρι, πώς απορροφήθηκε.... 50 ευρώ έχει η τιμή, 29,90 για τους 200 πρώτους τυχερούς και θα πάρουνε δώρο μαζί ολοκαίνουριο ορό... Αυτά τα δύο προϊόντα κοστίζουν 50 ευρώ, 49,90, για τους 250 πρώτους που θα τηλεφωνήσουν στα επόμενα λεπτά θα το αγοράσουν τελική τιμή με ΦΠΑ από Ελλάδα κι από Κύπρο 29,90. Ακούστε τώρα: μέσα στα επόμενα 3' οι 150 πρώτοι που θα τηλεφωνήσουν, θα παραγγείλουν και θα έχουν την απόδειξη αγοράς διεκδικούν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος το οποίο...είναι ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση. 150 τηλεθεατές δώρο του κοινωνικού μερίσματος που τους αναλογεί και άλλοι 4 το Iphone X. 18338 από την Ελλάδα, 77776866 από την Κύπρο..., μέχρι οι τηλεθεατές μας να πάρουν την υπέροχη μαύρη ορχιδέα και τον ορό δώρο και να διεκδικήσουν το κοινωνικό μέρος το οποίο κάποιος μπορεί να μην το πήρανε γιατί μπορεί να μην έφτανε η φορολογική τους δήλωση... Αν παραγγέλνει την κρέμα την καινούρια με την ορχιδέα, βγαίνει το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που αναλογεί...». Ο παρουσιαστής μνημονεύει και το site www.extramall.gr για τους χρήστες του διαδικτύου, επαναλαμβάνει την προσφορά, ενώ στην οθόνη προβάλλεται η εικόνα της κρέμας και του ορού (1+1 δώρο), τα τηλέφωνα παραγγελίας από Ελλάδα και Κύπρο και η τιμή αγοράς. Αναγράφεται επίσης «150 διεκδικείτε δώρο το ποσό που σας αναλογεί ως κοινωνικό μέρος», «διεκδικείτε 4 Iphone X». Σε άλλη οθόνη (στην οποία υπάρχει χρονόμετρο) αναγράφεται ο τηλεφωνικός αριθμός 18338, το σήμα 19V69 Italia, οι λέξεις «κλήρωση 10.000€». Οι συνεργάτες της εκπομπής επαινούν τα δύο προϊόντα.

Στις 14.32' (ως 14.35') ο παρουσιαστής προβάλλει την κρέμα και τον ορό 19V69 με τον αυτό ως άνω τρόπο αναφέροντας την τιμή αγοράς και την τηλεφωνική γραμμή. Συμπληρώνει «στα επόμενα 4' οι 150 πρώτοι που θα τηλεφωνήσουν, θα παραγγείλουν και θα έχουν απόδειξη, διεκδικούν, ανεξάρτητα αν έχουν πάρει μέρισμα, αν έχουν χρήματα, το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που τους αναλογεί. Μόνο 250 τηλεθεατές θα αποκτήσουν με 29,90. Οι 150 διεκδικείτε να πάρετε το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που σας αναλογεί άμεσα και τέσσερις (4) διεκδικείτε το Iphone X αξίας 1399 ευρώ». Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως τον χρόνο των 4'.

Στις 14.47'(ως 14.50') ο παρουσιαστής προβάλλει την κρέμα και τον ορό 19V69 αναφέροντας την τιμή αγοράς και την τηλεφωνική γραμμή. Συμπληρώνει «αν συμπληρωθούν 250 παραγγελίες, οι 150 τηλεθεατές, αφού έχετε αγοράσει από 50 ευρώ 29,90 τελική τιμή με ΦΠΑ από Ελλάδα κι από Κύπρο, τα τηλέφωνα είναι με αστική χρέωση, 18338 και 77776866 από την Κύπρο ή μπειτε στο [www. extramall.gr](http://www.extramall.gr)... διεκδικείτε 150 άνθρωποι με την κάθε σας παραγγελία να αποκτήσετε το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που δικαιούστε». Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως τον χρόνο των 2'.

Στις 15.26' (ως 15.30') ο παρουσιαστής προβάλλει την κρέμα και τον ορό 19V69 αναφέροντας την τιμή αγοράς και την τηλεφωνική γραμμή. Συμπληρώνει «έχουν καλέσει 160 τηλεθεατές. Από τους 160, οι 150 θα διεκδικήσουν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος... Γίνεται κλήρωση από Δευτέρα και διεκδικείτε το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που σας αναλογεί...».

Στις 16.14' (ως 16.17') ο παρουσιαστής προβάλλει την κρέμα και τον ορό 19V69 αναφέροντας την τιμή αγοράς και την τηλεφωνική γραμμή. Συμπληρώνει «...ο μέσος όρος του ποσού που θα δώσουμε ως δώρο στους 150 τηλεθεατές η V 1969 για τη γνωριμία με τις κρέμες...είναι περίπου στα 500 ευρώ κατά μέσο όρο για τον κάθε τηλεθεατή... Έχουν απομείνει 120 τηλεθεατές από τους 150 που θα πάρουν το κοινωνικό μέρισμα..., έχουν παραγγείλει οι 130. Μπορεί οι 120 να πάρουν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος με την αγορά του προϊόντος, θα κάνω την κλήρωση τώρα, έχει σημασία η ταχύτητα για τον τηλεθεατή... Εσείς οι 120 μπορεί να πάρετε το κοινωνικό μέρισμα ή τα 4 Iphone X». Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως τον χρόνο των 4'.

Στις 16.49' (ως 16.55') ο παρουσιαστής προβάλλει «την κρέμα μαύρης ορχιδέας» 19V69 παρουσιάζοντας τις ιδιότητες της (προσφέρει λαμπερή επιδερμίδα, λιγότερες ορατές κηλίδες, σφριγηλούς πόρους, εντατική και διαρκή θρέψη, κυτταρική αναγέννηση, παράταση νεότητας της επιδερμίδας, βοηθά στις ραγάδες). Κρατώντας

χαρτονομίσματα στο χέρι του συμπληρώνει «...έχουν μείνει 50 τηλεθεατές, 150 θα πάρουν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος, εδώ είναι κυρίες και κύριοι, θα γίνει δικό σας τώρα... Όλοι θα κερδίσετε σήμερα το ποσό του κοινωνικού μερίσματος, κατά μέσο όρο θα πάρετε 500 ευρώ ο καθένας...και άλλοι 4 το Iphone X... 150 τηλεθεατές που θα αγοράσουν και θα έχουν την απόδειξη αγοράς, στο 1' γίνεται η κλήρωση, πρέπει να έχετε την απόδειξη αγοράς για να αναδειχτούν οι νικητές μέσα στην εβδομάδα που μας έρχεται». Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως τον χρόνο των 3' για τους λοιπούς 50 τηλεθεατές. Στις 16.58' ο παρουσιαστής μιλά για την κρέμα και την κλήρωση. Λέγει πως σε 1' γίνεται κλήρωση με την απόδειξη της αγοράς. Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως τον χρόνο των 60''.

β) Η εκπομπή «Αποκαλυπτικά» της 3.12.2017 (ημέρα Κυριακή) η οποία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «EPSILON TV» (νυν OPEN BEYOND) περί ώρα 13.40', έφερε σήμανση 2^{ης} κατηγορίας (κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση), διήρκεσε περί τις τρεισήμισι ώρες και παρουσιάστηκε από τον Μένιο Φουρθιώτη επικουρούμενο από συνεργάτες. Σε κάρτα αναγράφεται «η εκπομπή περιέχει τοποθέτηση προϊόντος». Στη διάρκεια της, η εκπομπή ασχολείται κυρίως με πρόσωπα και γεγονότα του χώρου του θεάματος και της showbiz.

Στις 14.17', στη διάρκεια της εκπομπής μεταδίδεται ως θέμα αυτής ανακοίνωση «τα καταστήματα Ριχάρδος προσφέρουν κάτι μοναδικό. Αγοράζουν τα κοσμήματα σε τιμές κοσμήματος και όχι απλώς χρυσού». Ακούγεται η φωνή του Ριχάρδου «για να έχουμε φτάσει τα 100 καταστήματα στον ελληνικό χώρο και άλλα στο εξωτερικό, προσφέρουμε κάτι περισσότερο από τους άλλους. Μας έχει αγαπήσει ο κόσμος [προβάλλεται εικόνα του Ριχάρδου και του καταστήματος], είμαστε τα μόνα ενεχυροδανειστήρια που αγοράζουν και ενεχυριάζουν τα κοσμήματα σαν κοσμήματα και όχι απλώς σαν χρυσό. Έχουμε ειδικούς ωρολογοποιούς, διαμαντολόγους, κάτι που λείπει από τα μικρά ενεχυροδανειστήρια».

Στις 14.23' ο παρουσιαστής μεταδίδει «μην ξεχνάτε, θέλω να σας πω για τον Ρικάρντο, επειδή μου στέλνετε πολλά μηνύματα, τι ακριβώς γίνεται με τα ενεχυροδανειστήρια, τα 120 καταστήματα σε όλη την Ελλάδα, είναι το εξής: όταν κάποιος πάει ένα ρολόι ακριβό, ένα δακτυλίδι, ένα κειμήλιο, ο Ρικάρντο στα 120 μαγαζιά, ή αν πάνε στα κεντρικά στη λεωφόρο Πατησίων 32, αφήνεις, παράδειγμα, αυτό που η πραγματική του αξία είναι, παράδειγμα, 5 χιλιάρικα. Εκείνος δεν θα πάει να σε γδάρει, θα σου δώσει 4.000. Και μόλις το πας πίσω, δηλαδή...κοντά στην αξία του

θα το πάρεις πίσω με ασφάλεια, γιατί είναι σε ειδικές θυρίδες, είναι με ασφάλεια τα προϊόντα».

Στις 14.27' ο παρουσιαστής προβάλλει «την κρέμα μαύρης ορχιδέας και τον ορό 19V69» αναφέροντας την τιμή αγοράς, την τηλεφωνική γραμμή, παρουσιάζοντας τις ιδιότητές της και προβάλλοντας σχετική κάρτα. Συμπληρώνει «από τους 210 τηλεθεατές, οι 150 που θα έχουν αγοράσει το προϊόν και θα έχουν στα χέρια τους την απόδειξη, θα πάρουν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που τους αναλογεί. 150 τηλεθεατές θα φύγουν με 500 ευρώ με την αγορά μαύρης ορχιδέας και άλλοι 4 θα πάρουν το Iphone X 256 GB...Επί των 210 τηλεθεατών οι 154 θα φύγουν με δώρο».

Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως τον χρόνο των 4' για κλήση των τηλεθεατών.

Στις 15.02' ο παρουσιαστής προβάλλει την κρέμα και τον ορό 19V69 αναφέροντας την τιμή αγοράς και την τηλεφωνική γραμμή. Συμπληρώνει «από τους 210 έχουν απομείνει 180 ακόμα...». Μετά, κρατώντας χαρτονομίσματα στα χέρια «έχουν απομείνει 170 τηλεθεατές. Οι 150 από τους 170 θα διεκδικήσουν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που αναλογεί και 4 θα πάρετε το Iphone X της Apple... Μόλις πατήσω το χρονόμετρο να τηλεφωνήσετε και τη Δευτέρα να έχετε την απόδειξη αγοράς να γράφεται ο αριθμός παραγγελίας και μάλλον θα είστε στους τυχερούς...». Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως τον χρόνο των 3' για κλήση των τηλεθεατών.

Στις 15.32' ο παρουσιαστής, προβάλλοντας την κρέμα και τον ορό, τονίζει «154 τηλεθεατές θα κερδίσουν (150+4 το Iphone), όλοι σχεδόν κερδίζουν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος και τα κινητά, αρκεί μέσα στην εβδομάδα να έχετε την απόδειξη αγοράς...Είναι θέμα ταχύτητας, ποιος θα προλάβει να τηλεφωνήσει νωρίτερα. Πώς θα κερδίσετε; Θα παραγγείλετε μόλις πατήσω την έναρξη, θα τηλεφωνήσετε για να παραγγείλετε όσο πιο γρήγορα γίνεται, θα ζητήσετε να παραλάβετε τα προϊόντα τη Δευτέρα, όχι την Τρίτη και με την απόδειξη, η απόδειξη αγοράς έχει τον αριθμό παραγγελίας με την ώρα που τηλεφώνησες...». Ο παρουσιαστής καλεί από το κινητό του στον αριθμό 18338 για να παροτρύνει τους τηλεθεατές να τηλεφωνήσουν λέγοντας πως είναι δωρεάν η κλήση [στην οθόνη γράφει πως υπάρχει αστική χρέωση], ενώ δίπλα του σε κουτί φαίνονται χαρτονομίσματα των 100 ευρώ. Στον πίνακα με το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως ο χρόνος των 3' για κλήση των τηλεθεατών. Στις 15.38' το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως το χρόνο των 60'' για κλήση των τηλεθεατών. Στις 16.35' και στις 16.52' ο παρουσιαστής, προβάλλοντας την κρέμα και τον ορό, παροτρύνει με τον ίδιο τρόπο τους τηλεθεατές να

τηλεφωνήσουν για να κερδίσουν το ποσό «του κοινωνικού μερίσματος» που τους αναλογεί (έως και 500 ευρώ) και τα 4 Iphone X θέτοντας το χρονόμετρο σε κίνηση.

γ) Η εκπομπή «Αποκαλυπτικά» της 10.12.2017 (ημέρα Κυριακή) η οποία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «EPSILON TV» (νυν OPEN BEYOND) περί ώρα 13.40', έφερε σήμανση 2^{ης} κατηγορίας (κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση), διήρκεσε περί τις τρεισήμισι ώρες και παρουσιάστηκε από τον Μένιο Φουρθιώτη επικουρούμενο από συνεργάτες. Σε κάρτα αναγράφεται «η εκπομπή περιέχει τοποθέτηση προϊόντος». Στη διάρκεια της, η εκπομπή ασχολείται κυρίως με πρόσωπα και γεγονότα του χώρου του θεάματος και της showbiz.

Στις 14.02' μεταδίδεται ως θέμα της εκπομπής «δείτε σε λίγο» ανακοίνωση «ο γνωστός επιχειρηματίας Ριχάρδος αποκαλύπτει για πρώτη φορά το μεγάλο μυστικό της επιτυχίας του». Σε λεζάντα αναγράφεται «ο Ριχάρδος αποκαλύπτει το μυστικό της επιτυχίας του στο Μ. Φουρθιώτη». Προβάλλεται εικόνα καταστήματος με την επωνυμία Ριχάρδος.

Στις 14.12' μεταδίδεται συνέντευξη του παρουσιαστή με τον επιχειρηματία Ριχάρδο. Ο παρουσιαστής ερωτά ποιος είναι ο λόγος για τον οποίο μπορεί κάποιος να εμπιστευθεί τα ενεχυροδανειστήρια «Ριχάρδος». Ο επιχειρηματίας, δείχνοντας σε χάρτη τα σημεία που βρίσκονται καταστήματα του, απαντά «έχουμε τη σιγουριά ότι 100 καταστήματα δεν πρόκειται να κλείσουν παρά μόνο να αυξηθούν, έχουμε νόμιμες κρατικές άδειες από την αστυνομία, έχουμε ελεγχθεί..., ο κόσμος έχει δύο καλά όταν θα επισκεφτεί εμάς: την ασφάλεια ότι δεν θα χάσει ποτέ το ενέχυρο του... και ότι θα πάρει μια τιμή σαν κόσμημα κι όχι απλώς σαν χρυσό». Ο παρουσιαστής ρωτά πού μπορούν οι τηλεθεατές να βρουν τα καταστήματα λέγοντας πως το κεντρικό κατάστημα βρίσκεται Πατησίων 32. Ο επιχειρηματίας απαντά «έχουμε ένα πενταψήφιο το 18310... και θα ήθελα να κάνω μια προσφορά... Αν κάποιος έχει ενέχυρα σε μικρά ενεχυροδανειστήρια και δεν έχουν χρήματα να τα πάρουν και κινδυνεύουν να τα χάσουν, δεν χρειάζεται να ανησυχούν, γιατί τα καταστήματα Ριχάρδος μπορούν να στείλουν κάποιον μαζί με τον πελάτη, να αποπληρώσουμε όλη την οφειλή χωρίς να βάλει χρήματα ο ίδιος...και να έρθουν μετά τα ενέχυρα, να πάρει συμφωνητικά με τη δική μας επιχείρηση... ή αλλιώς να συνεχίσει την ενεχυρίαση σε μας πληρώνοντας μια μικρή προμήθεια μηνιαίως μέχρις ότου διευκολυνθεί να τα πάρει πίσω». Ο παρουσιαστής τον επαινεί ως έντιμο επιχειρηματία.

Στις 14.18' ο παρουσιαστής προβάλλει την κρέμα μαύρης ορχιδέας και τον ορό 19V69 αναφέροντας την τιμή αγοράς, την τηλεφωνική γραμμή, παρουσιάζοντας τις

ιδιότητες της και προβάλλοντας σχετική κάρτα. Κρατώντας χαρτονομίσματα στο χέρι του συμπληρώνει «200 τηλεθεατές θα πάρουν, σε 150 άτομα θα δώσουμε ποσό που αναλογεί ως το ποσό που θα παίρνατε του δώρου Χριστουγέννων. Αν είστε μισθωτός και παίρνετε 500 ευρώ, θα δώσουμε δώρο 1000 ευρώ, αν παίρνετε 1000 ευρώ, θα πάρετε 2000 ευρώ. Θα πάρετε 150 τηλεθεατές το ποσό του δώρου Χριστουγέννων που σας αναλογεί... Σε κάθε αναφορά θα δίνω τη δυνατότητα να τηλεφωνούν οι 60 πιο γρήγοροι. Από τους 60 οι 40 θα φεύγουν με το ποσό του δώρου Χριστουγέννων και άλλοι 4 διεκδικούν 4 Iphone X. Άρα όλοι κερδίζουν. Δεν χρεώνεστε από την Ελλάδα και την Κύπρο. Ένα τηλέφωνο χωρίς χρέωση 18338... Κι εσείς οι συνταξιούχοι θα πάρετε το ποσό της σύνταξής σας επί 2, όσοι παίρνετε επίδομα ανεργίας από τον ΟΑΕΔ, θα πάρετε το ποσό του επιδόματος επί 2 άμεσα καταβλητέο την Τρίτη». Στις 14.24' το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως το χρόνο των 3' για κλήση των τηλεθεατών. Ο παρουσιαστής συνεχίζει «τηλεφωνήστε 18338, δεν χρειάζεται εκείνη τη στιγμή να καταγραφεί η παραγγελία σας, σας παίρνουν πίσω από το τηλεφωνικό κέντρο και τότε καταγράφει τα στοιχεία, κόβεται η απόδειξη, υπάρχει ο αριθμός παραγγελίας που δείχνει την ώρα που τηλεφωνήσατε, την άλλη μέρα το πρωί, αφού έχεις αγοράσει και έχει γίνει η κλήρωση με τον κωδικό απόδειξης... 60 τηλεθεατές θα αγοράσουν το προϊόν, από τους 60 τώρα οι 40 θα φύγετε με το ποσό του δώρου Χριστουγέννων που σας αναλογεί[βάσει μισθολογικής κατάστασης]».

Στις 15.15' ο παρουσιαστής αναφέρει τα ίδια για 45 τηλεθεατές από τους 65 που πρέπει να τηλεφωνήσουν για να αγοράσουν την κρέμα μαύρης ορχιδέας. Θα πρέπει να τηλεφωνήσουν στα επόμενα 3' (το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως). Στις 16.17', προβάλλοντας την κρέμα, ο παρουσιαστής αναφέρει πως από τους 70 που θα τηλεφωνήσουν οι 65 θα λάβουν το ποσό του δώρου Χριστουγέννων «όλοι κερδίζετε, αν παίρνετε μισθό 500 ευρώ, θα πάρετε 500, αν παίρνετε 1000, θα πάρετε 1000». Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως το χρόνο των 4'. Στις 16.38' ο παρουσιαστής μιλά για κλήρωση καλώντας να τηλεφωνήσουν 30 τηλεθεατές εκ των οποίων οι 25 θα λάβουν το ποσό του δώρου Χριστουγέννων και 2 Iphone X αξίας 1399 ευρώ (το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως 3'). Στις 16.52' ο παρουσιαστής καλεί 12 τηλεθεατές να τηλεφωνήσουν για να αγοράσουν την κρέμα εκ των οποίων οι 10 πιο γρήγοροι κερδίζουν διεκδικώντας το ποσό του δώρου Χριστουγέννων (το λιγότερο 500 ευρώ).

δ) Η εκπομπή «Αποκαλυπτικά» της 7.1.2018 (ημέρα Κυριακή) η οποία μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό «EPSILON TV» (νυν OPEN BEYOND) περί ώρα 13.40', έφερε σήμανση 2^{ης} κατηγορίας (κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση),

διήρκεσε περί τις τρεισήμισι ώρες και παρουσιάστηκε από τον Μένιο Φουρθιώτη επικουρούμενο από συνεργάτες. Σε κάρτα αναγράφεται «η εκπομπή περιέχει τοποθέτηση προϊόντος». Στη διάρκεια της, η εκπομπή ασχολείται κυρίως με πρόσωπα και γεγονότα του χώρου του θεάματος και της showbiz.

Στις 14.00' ο παρουσιαστής, κρατώντας ποτήρι με υγρό και πίνοντας λίγο, προβάλλει ρόφημα αδυνατίσματος Fast Slim λέγοντας «...στους 100 πρώτους στο 18338 δωρεάν και στους υπόλοιπους τις 2 συσκευασίες...στο 18338 από την Ελλάδα και στο 77776866 θα πάρεις το φανταστικό Fast Slim με άρωμα σοκολάτας, χάνεις μέσα σε ένα μήνα, δοκιμασμένο με πιστοποιήσεις του ΕΟΦ..., κοιτάζτε το “πριν” και το “μετά”...μέσα σε 1 μήνα από 8 έως 10 κιλά θα χάσεις...συν 1 δώρο... Όσοι τηλεφωνήσουν πρώτοι και οι πιο γρήγοροι, οι 100 πρώτοι τηλεθεατές θα πάρουν ένα προϊόν εντελώς δωρεάν και άλλοι 100 διεκδικούν ο καθένας από 300 ευρώ μετρητά... Ειδική προσφορά είναι το Fast Slim με το οποίο αδυνατίζετε άμεσα παιδιά. Θα το πίνετε πριν το φαγητό...γιατί αυτό ουσιαστικά φουσκώνει το στομάχι και σας κάνει να αδυνατίζετε, δηλαδή να μην έχετε όρεξη να φάτε παραπάνω, δημιουργεί κορεσμό. Τα 2 τεμάχια από 76 ευρώ μόνο 29,90 ... Τι κάνεις; Πίνεις τη σοκολατίτσα σου που είναι σαν ρόφημα... θα δείτε κι εσείς ότι θα αδυνατίσετε άμεσα». Προβάλλονται φωτογραφίες γυναικείων σωμάτων αναγράφοντας «πριν» (78 κιλά) και «μετά» (58 κιλά). Συνεχίζει «εγώ την έχω τη λύση στο 18338 από την Ελλάδα... οι 100 πρώτοι θα πάρετε τα προϊόντα εντελώς δωρεάν και οι υπόλοιποι 100 θα τα πάρετε μόνο με 29,90 τα δύο. Κι εσείς οι επόμενοι 100, 300 ευρώ μετρητά... Το Fast Slim είναι το σοκολατούχο ρόφημα για μετά τις γιορτές». Στην οθόνη προβάλλεται η εικόνα δύο φιαλιδίων (1+1 δώρο), τα τηλέφωνα παραγγελίας από Ελλάδα και Κύπρο και η τιμή αγοράς. Αναγράφεται επίσης «αδυνατίστε τώρα» και «Fast Slim-με υπέροχη γεύση και άρωμα σοκολάτας: νέο επαναστατικό ρόφημα αδυνατίσματος».

Στις 14.06' μεταδίδεται ως θέμα της εκπομπής ανακοίνωση για την επιχείρηση Ριχάρδος «ένας επιτυχημένος επιχειρηματίας, ένας δραστήριος και αληθινός άνθρωπος με έντονο κοινωνικό προφίλ, δίπλα στον κάθε άνθρωπο που έχει την ανάγκη του. Ο Μένιος Φουρθιώτης συνάντησε το Ριχάρδο και μας αποκάλυψε το μυστικό της επιτυχίας του». Ο Ριχάρδος μιλά για την επιχείρησή του: τα 100 και πλέον καταστήματα του έχουν κρατική άδεια, ότι τα κοσμήματα που ενεχυριάζονται αποτιμώνται ως κόσμημα και όχι ως χρυσός, ότι τα ενεχυροδανειστήρια του αγοράζουν τα πάντα σε κινητή περιουσία.

Στις 14.14' ο παρουσιαστής συνομιλεί με τον επιχειρηματία Ριχάρδο προβάλλοντας την επιχείρησή του, τα πλεονεκτήματά αυτής, το τηλέφωνο της, τη διεύθυνση της στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις, ενώ εμφανίζονται φωτογραφίες στις οποίες φαίνεται η επωνυμία του ενεχυροδανειστήριου.

Στις 15.05' ο παρουσιαστής προβάλλει το ρόφημα αδυνατίσματος Fast Slim (με αναγραφή τιμής αγοράς και τηλεφωνικής γραμμής) λέγοντας ότι οι 100 πρώτοι τηλεθεατές θα το πάρουν δωρεάν, οι επόμενοι 100 θα διεκδικήσουν 300 ευρώ μετρητά. Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως το χρόνο των 3' για κλήση των τηλεθεατών.

Στις 15.53' ο παρουσιαστής προβάλλει το ρόφημα αδυνατίσματος Fast Slim (με αναγραφή τιμής αγοράς και τηλεφωνικής γραμμής) λέγοντας πως «θα διεκδικήσουν 5 τηλεθεατές από 1000 ευρώ μετρητά..., μείνате 50 τηλεθεατές που μπορείτε να διεκδικήσετε. Από τους 50 θα διεκδικήσουν 10 τηλεθεατές από 1000 ευρώ μετρητά... Οι 50 θα πάρετε [το ρόφημα αδυνατίσματος] 29,90 και 10 θα διεκδικήσετε 1000 ευρώ μετρητά...».

Στις 16.36' ο παρουσιαστής προβάλλει το ρόφημα αδυνατίσματος Fast Slim (με αναγραφή τιμής αγοράς και τηλεφωνικής γραμμής) λέγοντας πως «50 τελευταίοι τηλεθεατές..., οι 25 πρώτοι θα το αποκτήσετε δωρεάν, οι άλλοι 25 θα το αγοράσετε από 76 ευρώ μόνο 29,90 και θα πάρετε δώρο άλλη μια συσκευασία, διεκδικείτε οι 10 τα 10.000 ευρώ. Όσοι τηλεφωνήσετε και αγοράσετε, από τους 25 οι 10 θα φύγετε με 1000 ευρώ». Το χρονόμετρο μετρά αντιστρόφως το χρόνο των 3' για κλήση των τηλεθεατών. Σε οθόνη (στην οποία υπάρχει χρονόμετρο) αναγράφεται ο τηλεφωνικός αριθμός 18338, το σήμα 19V69 Italia, οι λέξεις «κλήρωση 10.000€». Στις 16.49' ο παρουσιαστής προβάλλει το ρόφημα αδυνατίσματος Fast Slim (με αναγραφή τιμής αγοράς και τηλεφωνικής γραμμής) λέγοντας πως από τους τελευταίους 10 τηλεθεατές οι 3 θα αποκτήσουν τα 1000 ευρώ μετρητά με την κάθε παραγγελία του ροφήματος Fast Slim.

Επί τη βάση των ανωτέρω, λεκτέα τα εξής:

ι) Στη διάρκεια της εκπομπής «Αποκαλυπτικά» που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό Epsilon TV (νυν Open Beyond) κατά τις ημερομηνίες 2, 3, 10.12.2017 και 7.1.2018, προβλήθηκαν από τον παρουσιαστή προϊόντα όπως κρέμα προσώπου και ορός καθώς και ρόφημα αδυνατίσματος με ανακοίνωση τηλεφωνικής γραμμής και τιμής αγοράς με τρόπο επαναλαμβανόμενο, επαινετική προβολή των θετικών

ιδιοτήτων τους και παρότρυνση για άμεση αγορά. Πρόκειται για μηνύματα τηλεπώλησης² εντός της εκπομπής που ο τρόπος παρουσίασης τους παραβιάζει την αρχή του διαχωρισμού των εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα.

ii) Στη διάρκεια της εκπομπής των ημερομηνιών 3, 10.12.2017 και 7.1.2018 παρουσιάστηκε ως ένα από τα θέματα αυτής συνέντευξη του παρουσιαστή με επιχειρηματία-ενεχυροδανειστή. Στη διάρκεια της προβάλλεται η δραστηριότητα της επιχείρησης κατά τρόπο επαινετικό, η διεύθυνση και το τηλέφωνο της, εικόνες της επωνυμίας της ώστε να φαίνεται συνδεδεμένη και ενσωματωμένη στη ροή της εκπομπής με αποτέλεσμα η παρουσίαση της συγκεκριμένης επιχείρησης να μπορεί να θεωρηθεί από τους τηλεθεατές ως μετάδοση πληροφορίας ή ως ενημέρωση. Πρόκειται για συγκεκριμένη διαφήμιση της επιχείρησης που ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά τον χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης.

iii) Στη διάρκεια της εκπομπής υπάρχει οθόνη στην οποία αναγράφεται «κλήρωση 10.000 ευρώ». Εξ αυτού συνάγεται ότι το ανώτατο ποσό που μπορεί να διαθέσει η εκπομπή ως χρηματικά δώρα προς το κοινό ανέρχεται στο ποσό των 10.000 ευρώ. Στην εκπομπή «Αποκαλυπτικά» της 2 και 3.12.2017 ο παρουσιαστής ανακοινώνει επανειλημμένα ότι 150 τηλεθεατές διεκδικούν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος που τους αναλογεί (αφού έχουν παραγγείλει και αγοράσει την κρέμα μαύρης ορχιδέας με δώρο τον ορό). Επομένως, εφόσον κληρωθούν, 150 άτομα μπορούν να κερδίσουν το ποσό του κοινωνικού μερίσματος. Σε άλλες αναφορές του ο παρουσιαστής ανακοινώνει πως τα 150 άτομα που θα καλέσουν, θα πάρουν (όχι θα διεκδικήσουν) το ποσό του κοινωνικού μερίσματος και ότι κατά μέσο όρο θα πάρουν 500 ευρώ ο καθένας. Δεδομένου ότι το 2017 το ποσό του κοινωνικού μερίσματος edικαιούντο ορισμένα νοικοκυριά ανάλογα με εισοδηματικά κριτήρια, ακίνητη και κινητή περιουσία (καταθέσεις) και τόκους, η εκπομπή θα έπρεπε να γνωρίζει την οικονομική κατάσταση των κληρωθέντων τηλεθεατών με βάση τη φορολογική τους δήλωση. Επίσης, δεδομένου ότι το μικρότερο ποσό του κοινωνικού μερίσματος ανερχόταν σε 250 ευρώ (ενώ το μεγαλύτερο ξεπερνούσε τα 1300 ευρώ), τότε, ακόμα και αν και οι 150 κληρωθέντες τηλεθεατές edικαιούντο μόνο 250 ευρώ ως κοινωνικό μέρισμα, το ποσό που θα έπρεπε να διανείμει η εκπομπή θα ανερχόταν τουλάχιστον στα 37.500 ευρώ (150 επί 250), ποσό κατά πολύ ανώτερο των 10.000 ευρώ που αναγραφόταν στην οθόνη ως κληρωθέν.

² Τηλεπώληση: άμεση προσφορά προς το κοινό αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων ακινήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, έναντι πληρωμής, ανεξάρτητα από τη διαδικασία καθορισμού του τιμήματος ή τον τρόπο πληρωμής (άρ. 2 παρ. 1 περ. β΄ Π..Δ. 109/2010).

Στην εκπομπή «Αποκαλυπτικά» της 10.12.2017, ο παρουσιαστής ανακοινώνει επανειλημμένα ότι 150 τηλεθεατές διεκδικούν το ποσό του δώρου Χριστουγέννων εφόσον αγοράσουν την κρέμα μαύρης ορχιδέας με δώρο τον ορό. Σε άλλες αναφορές του ο παρουσιαστής ανακοινώνει πως σε 150 άτομα θα δώσει ποσό διπλάσιο από το μισθό ή τη σύνταξη τους *«σε 150 άτομα θα δώσουμε ποσό που αναλογεί ως το ποσό που θα παίρνατε του δώρου Χριστουγέννων. Αν είστε μισθωτός και παίρνετε 500 ευρώ, θα δώσουμε δώρο 1000 ευρώ, αν παίρνετε 1000 ευρώ, θα πάρετε 2000 ευρώ»*. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2017 δώρο Χριστουγέννων edικαιούνται μόνο οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, ότι ο χαμηλότερος μισθός ανερχόταν περίπου στα 500 ευρώ, ότι το δώρο Χριστουγέννων ισούται περίπου με ένα μηνιαίο μισθό, τότε το ποσό που θα έπρεπε να διανεμίει η εκπομπή θα ανερχόταν τουλάχιστον στα 75.000 ευρώ (150 επί 500), ποσό κατά πολύ ανώτερο των 10.000 ευρώ που αναγραφόταν στην οθόνη ως κληρωθέν.

Στην εκπομπή «Αποκαλυπτικά» της 7.1.2018, ο παρουσιαστής ανακοινώνει ότι οι 100 τηλεθεατές που θα αγοράσουν το ρόφημα αδυνατίσματος διεκδικούν ο καθένας 300 ευρώ μετρητά. Σε άλλες αναφορές του ο παρουσιαστής ανακοινώνει (χωρίς μνεία σε διεκδίκηση) *«Κι εσείς οι επόμενοι 100, 300 ευρώ μετρητά»*. Δεδομένου ότι, εφόσον κληρώνονταν 100 τηλεθεατές, το ποσό που θα έπρεπε να διανεμίει η εκπομπή θα ανερχόταν στα 30.000 ευρώ (100 επί 300), πρόκειται για ποσό κατά πολύ ανώτερο των 10.000 ευρώ που αναγραφόταν στην οθόνη ως κληρωθέν.

Σε καμία από τις εκπομπές που ελέγχθηκαν δεν ανακοινώθηκε από τον παρουσιαστή αν υπήρχαν νικητές και τι ποσό κέρδισαν.

Συνεπεία των ανωτέρω, από τα λεχθέντα στη διάρκεια της εκπομπής υπήρχε κίνδυνος παραπλάνησης των τηλεθεατών που θα προέβαιναν στην αγορά των τηλεπωλούμενων προϊόντων που προωθούσε η εκπομπή, καθώς οι τηλεθεατές θα προσδοκούσαν την λήψη χρηματικών επάθλων που όμως δεν θα επαρκούσαν προς διανομή από την εκπομπή.

III. Υπαγωγή

Ενόψει των ανωτέρω, κρίνεται ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε -εκ προθέσεως- τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις αναφορικά με (α) την παραπλάνηση κοινού, (β) την αρχή διαχωρισμού των οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα και (γ) την συγκεκριμένη

διαφήμιση. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλουμένη διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως και το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται ότι η εγκαλουμένη παραβίασε -εκ προθέσεως- τις διατάξεις αναφορικά με (α) την παραπλάνηση κοινού, (β) την αρχή διαχωρισμού των οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων από το λοιπό πρόγραμμα και (γ) την συγκεκριμένη διαφήμιση, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία «ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «OPEN BEYOND», τη διοικητική κύρωση του προστίμου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε., που εδρεύει στο Κορωπί Αττικής, στο 2ο χιλιόμετρο Λεωφ. Παιανίας - Μαρκοπούλου, με ΑΦΜ 094249653, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Αθηνών.
2. Του Νικόλαου Αργυρού του Χρήστου, με ΑΦΜ 070939830, Δ.Ο.Υ. Αμαρουσίου, ως νομίμου εκπροσώπου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 11^η Ιουλίου 2023 και δημοσιεύτηκε την 25^η Σεπτεμβρίου 2023.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ